

Prof. dr hab. Alicja Kulecka
Wydział Historii UW
Zakład Archiwistyki, Dydaktyki i Historii Historiografii

Wiek XIX
Egzamin epokowy 2023/2024

Egzamin typu A (węzłowe problemy wybranej epoki historycznej w świetle źródeł i monografii, XIX w.) – wymagania egzaminacyjne: zgodnie z programem studiów IH (aktualnie Wydział Historii) : 8 publikacji dotyczących historii XIX wieku, w tym 2 podręczniki ponadto 6 syntez, monografii, wydawnictwa źródłowe. Publikacje nie będące podręcznikami mogą dotyczyć uzgodnionego z egzaminatorem zagadnienia.

Przykłady zagadnień: historia parlamentaryzmu w XIX wieku, podróże w XIX wieku, kolonializm w XIX wieku, ideologie XIX wieku.

1. Podręczniki – 2 (1 do historii powszechnej XIX wieku, 1 do historii Polski XIX wieku).
2. Synteza/syntezy.
3. Monografie – (z działów monografie i klasycy historiografii), w tym co najmniej jedna z historii powszechnej.
4. Wydawnictwo źródłowe.
5. Biografia.

Egzamin typu B (węzłowe problemy wybranej epoki historycznej, XIX w.) – wymagania egzaminacyjne.

1. Podręczniki do historii powszechnej i Polski (1 podręcznik z historii powszechnej i 1 podręcznik z historii Polski). Podręczniki do wyboru z listy podręczników.

Lista lektur jest otwarta dla indywidualnych propozycji zdających.

Lista lektur będzie aktualizowana.

Podręczniki:

[do wyboru i uzgodnienia z egzaminatorem 1 podręcznik do historii Polski i 1 do powszechnej]

Chwalba Andrzej, Historia powszechna: wiek XIX, Warszawa 2008

Chwalba Andrzej, Historia Polski, 1795-1918, wyd.1., Kraków 2000 lub późniejsze wydanie

Kizwalter Tomasz, Historia powszechna: wiek XIX, Warszawa 2003

Osterhammel Jürgen, Historia XIX wieku. Przeobrażenie świata, tłum. I.Drozdowska – Broering, J.Kałężny, A.Peszke, K.Śliwińska, red. naukowa W.Molik, Poznań 2013

Zdrada Jerzy, Historia Polski 1795-1914, Warszawa 2005, 2015 lub nowsze wydanie

Egzamin typu A – uzgodnienie z egzaminatorem lektur na co najmniej dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

Egzamin typu B – uzgodnienie z egzaminatorem zestawu podręczników na co najmniej dwa tygodnie przed terminem.

Termin egzaminu należy uzgodnić na co najmniej dwa tygodnie przed egzaminem.

W roku akademickim 2023/2024 egzamin jest możliwy od listopada 2023.

Syntezy:

Bartyzel Jacek, W gąszczu liberalizmów: próba periodyzacji i klasyfikacji, Lublin 2004

Dybiec Julian, Nie tylko szabłą. Nauka i kultura polska w walce o utrzymanie tożsamości narodowej 1795-1918, Kraków 2004

Dzieje inteligencji polskiej do roku 1918, t.1-3, Warszawa 2008 (wybrany tom)

Jelavich Barbara, Historia Bałkanów, t.1. Wiek XVIII i XIX, Kraków 2005

Król Marcin, Historia myśli politycznej: od Machiavellego po czasy współczesne, Gdańsk 1998

Smyk Grzegorz, Administracja publiczna Królestwa Polskiego w latach 1864-1815, Lublin 2011

Skowronek Jerzy, Tanty Mieczysław, Wasilewski Tadeusz, Historia Słowian południowych i zachodnich, wyd.2, Warszawa 1988

Wierzbicki Andrzej, Historiografia polska doby romantyzmu, Wrocław 1999

Monografie:

Baczkowski Michał, Pod czarno-żółtymi sztandarami. Galicja i jej mieszkańcy wobec austro-węgierskich struktur militarnych 1868-1914, Kraków 2003

Barszczewska – Krupa Alina, Emigracja i kraj. Wolność modernizacji polskiej świadomości społecznej i narodowej 1831-1863, Łódź 1999

Berlin Ira, Pokolenia w niewoli: historia niewolnictwa w Ameryce Północnej, przekł. D.Cieśla, Warszawa 2010

Bernacki Włodzimierz, Jednostka, naród, niepodległość: myśl polityczna demoliberałów galicyjskich (1882-1905), Kraków 1997

Bernacki Włodzimierz, Liberalizm polski 1815-1939. Studium doktryny politycznej, Kraków 2004

Błachowska Katarzyna, Wiele historii jednego państwa: obraz dziejów Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 roku w ujęciu historyków polskich, rosyjskich, ukraińskich, litewskich i białoruskich w XIX w., Warszawa 2009

Borejsza Jerzy W., Emigracja polska po powstaniu styczniowym, Warszawa 1966

Caban Wiesław, Służba rekrutów z Królestwa Polskiego w armii carskiej w latach 1831-1873, Warszawa 2001

Chwałba Andrzej, Imperium korupcji: w Rosji i w Królestwie Polskim w latach 1861-1917, Kraków 1995

Chwałba Andrzej, Polacy w służbie Moskali, Kraków 1999

Chwałba Andrzej, Sacrum i rewolucja: socjaliści polscy wobec praktyk i symboli religijnych (1870-1918), Kraków 1992

Démier Francis, La France de la Restauration (1814-1830): L'impossible retour du passé, Gallimard 2012 /folio historie inedita

Górak Artur, Rosyjska kancelaria akt spraw w urzędach Lubelskiej Gubernialnej Administracji Ogólnej w latach 1867-1918, Lublin 2008

Hoff Emil, Turyści, przedsiębiorcy, kuracjusze. Polacy w Gizie i Heluanie w XIX i pierwszej połowie XX wieku, Warszawa 2016

Janowski Maciej, Inteligencja wobec wyzwań nowoczesności: dylematy ideowe polskiej demokracji liberalnej w Galicji w latach 1889-1914, Warszawa 1996

Janowski Maciej, Polska myśl liberalna do 1918 roku, Kraków 1998

Kaczyńska Elżbieta, Człowiek przed sądem: społeczne aspekty przestępczości w Królestwie Polskim (1815-1914), wyd.2, Warszawa 1994

Kaczyńska Elżbieta, Syberia: największe więzienie świata: (1815-1914), Warszawa 1991

Karpińska Małgorzata, „Nie ma Mikołaja”: starania o kształt sejmu w powstaniu listopadowym 1830-1831, Warszawa 2007

Kizwalter Tomasz, „Nowatorstwo i rutyny”: społeczeństwo polskie zaboru rosyjskiego wobec modernizacji (1840-1863), Warszawa 1990

Kizwalter Tomasz, O nowoczesności narodu: przypadek polski, Warszawa 1999

Kizwalter Tomasz, Polska nowoczesność. Genealogia, Warszawa 2020

Kocój Henryk, Prusy i Niemcy wobec powstania listopadowego, wyd.1, Kraków 2001

Król Marcin, Konserwatyści a niepodległość: studia nad polską myślą konserwatywną XIX w., Warszawa 1985

Kulecka Alicja, Ku społeczeństwu obywatelskiemu. Czas walk i polemik 1863, Warszawa 2016

Kulig Mariusz, Armia rosyjska w Królestwie Polskim w latach 1815-1856, Warszawa 2019

Legieć Jacek, Służba rekrutów z Królestwa Polskiego w armii rosyjskiej w latach 1874-1913, Kielce 2013

Legieć Jacek, Łatawiec Krzysztof, Prawobrzeżna Ukraina: czasy Annienkowa i Bezaka (1864-1868), Kielce 2018

Leśniewski Michał, Afrykanie, Burowie, Brytyjczycy: Studium wzajemnych relacji 1795-1854, Warszawa 2008

Leśniewski Michał, Wojna Burska, 1892-1902: geneza, przebieg i międzynarodowe uwarunkowania, Warszawa 2001

Michalska Bracha Lidia, Między pamięcią a historiografią. Lwowskie debaty o powstaniu styczniowym (1864-1939), Kielce 2011

Michalska Bracha Lidia, Powstanie styczniowe w pamięci zbiorowej społeczeństwa polskiego w okresie zaborów, Kielce 2003

Molenda Jan, Chłopi, naród, niepodległość: kształtowanie się postaw narodowych i obywatelskich chłopów w Galicji i Królestwie Polskim w przededniu odrodzenia Polski, Warszawa 1999

Niebelski Eugeniusz, Nieprzejednani wrogowie Rosji. Duchowieństwo lubelskie i podlaskie w powstaniu 1863 roku i na zesłaniu, Lublin 2008

Obraz Rosji w literaturze polskiej, red. J.Fiećko, K.Trybuś, Poznań 2012

Olszewski Daniel, Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku, Warszawa 1996

Opacki Zbigniew, Barbaria rosyjska: Rosja w historiozofii i myśli politycznej Henryka Kamińskiego, Gdańsk 1993

Opaliński Tomasz, Stan chłopski w Księstwie Warszawskim w świetle akt sądowych, Warszawa 202

Pawełczak Marek, The state and the stateless: the Sultanate of Zanzibar and the East African Mainland: politics, economy and society 1837-1888, Warszawa 2010

Powstanie styczniowe 1863-1864, walka i uczestnicy, represje i wygnanie, historiografie i tradycja, red. W.Caban, W.Śliwowska, Kielce 2005

Stanulewicz Maksymilian, Sądy i prawo w powstaniu styczniowym, Poznań 2005

Szelągowska Grażyna: Poddany i obywatel: stowarzyszenia społeczne w Danii w dobie transformacji ustrojowej w XIX wieku, Warszawa 2002

Szwarc Andrzej, Od Wielopolskiego do Stronnictwa Polityki Realnej: zwolennicy ugody z Rosją, ich poglądy i próby działalności politycznej (1864-1905), Warszawa 1996

Wiech Stanisław, Litwa i Białoruś: od Murawjowa do Baranowa (1864-1868), Kielce 2018

Wierzbicki Andrzej, Groźni i wieley: polska myśl historyczna XIX i XX wieku wobec rosyjskiej despotii, Warszawa 2001

Węgrzynowicz Sławomir, Patrioci i zdrajcy. Społeczeństwo Królestwa Polskiego wobec mikołajowskiej polityki Rosji w latach 1846-1856, Kraków 2014

Zajas Paweł, Postkolonialne imaginariusium południowoafrykańskiej literatury polskiej i niderlandzkiej, Poznań 2008

Ziółek Sebastian, Sejm Królestwa Polskiego w okresie powstania listopadowego 1830-1831, Warszawa 2007

Wydawnictwa źródłowe:

Custine Astolphe de, Rosja w roku 1839, t.1-2, Warszawa 1995

Czartoryski Adam Jerzy, Pamiętniki i memoriały polityczne 1776-1809, wybrał, oprac., wstępem i przypisami opatrzył J.Skowronek, Warszawa 1986

Dziennik ks. Adama Jerzego Czartoryskiego 1813-1817, opracowała i wstępem opatrzyła M.Karpińska, współpraca J.Pezda, Warszawa 2016

Feliński Zygmunt Szczęsny, Pamiętniki, oprac., przygot. do druku i przedmowa E.Kozłowski, Warszawa 1986

Kręte drogi myśli politycznej Józefa Kalasantego Szaniawskiego (1764-1843): wybór pism, wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył S.Paczos, Poznań 2012

Piłsudski Józef, Rok 1863, wstęp i oprac. S.Kieniewicz, Warszawa 1989

Sejm Królestwa Polskiego o działalności rządu i stanie kraju 1816-1830, do druku przygotowały, wstępem i przypisami opatrzyły J.Leskiewiczowa, F.Ramotowska, Warszawa 1995

Sierakowska Apolonia, Wspomnienia, oprac. J.Sikorska – Kulesza, T.Bairasaukaitė, Warszawa 2010

Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego w świetle tajnych raportów naczelników warszawskiego Okręgu Żandarmerii za lata 1867-1872 i 1878, oprac. S.Wiech, W.Caban, Kielce 1999

Stańcyzy: antologia myśli społecznej i politycznej konserwatystów krakowskich, wybór tekstów, przedmowa i przypisy M.Król, Warszawa 1985

Talleyrand – Pèrigord Charles Maurice de, Pamiętniki (1754-1815), Londyn 1994

Tocqueville Alexis de, O demokracji w Ameryce, t.1-2, przekład. B.Janicka, M.Król, Kraków 1996

Wairy Constant, Pamiętniki kamerdynera cesarza Napoleona, przekł T.Ewert, Warszawa 1972

Witort Jan, O syberyjskim zesłaniu i rusyfikacji Żmudzi, wstęp, opracowanie i redakcja W.Caban, J.Szczepański, Z.Wójcik, Warszawa 2017

Zaleski Antoni, Towarzystwo Warszawskie. Listy do przyjaciółki przez Baronową XYZ, oprac. R.Kołodziejczyk, Warszawa 1971

Biografie:

Caban Wiesław, Z Orenburga do Paryża: Bronisław Zaleski 1820-1880, Kielce 2006

Cronin Vincent, Napoleon, przekł. A.Molek, Warszawa 1999

Fiećko Jerzy, Krasiński przeciw Mickiewiczowi: najważniejszy spór romantyków, Poznań 2011

Fiećko Jerzy, Rosja Krasińskiego: rzecz o nieprzejednaniu, Poznań 2005

Kita Jarosław, Tomasz Potocki (1809 – 1861): ewolucja postaw ziemianina polskiego, Łódź 2007

Roberts Andrew, Napoleon Wielki, przekł. M.i T.Fiedorek, J.Włodarczyk, Warszawa 2014

Skowronek Jerzy, Adam Jerzy Czartoryski 1770-1861, Warszawa 1994

Skowronek Jerzy, Książę Józef Poniatowski, wyd.2 popr. i uzupeł., Warszawa 1986

Skowronek Jerzy, Z magnackiego gniazda do napoleońskiego wywiadu: Aleksander Sapieha, Warszawa 1992

Wiech Stanisław, „Dyktatura serca”: na zachodnich rubieżach Cesarstwa Rosyjskiego: dzieje kariery wojskowo-urzędniczej Piotra Albiedynskiego, Kielce 2010

Historie państw i narodów:

Baszkiewicz Jan, Historia Francji, wyd.3, Wrocław 1995

Bazyłow Ludwik, Dzieje Rosji 1801-1917, wyd. 2, Warszawa 1977

Krasuski Jerzy, Historia Niemiec, wyd.3, Wrocław 2008

Michałek Krzysztof, Na drodze ku potędze: historia Stanów Zjednoczonych Ameryki, wyd.3, Łódź 1999

Morabito Marcel, Historia konstytucyjna i polityczna Francji (1789-1958), tłum. A.Jamróż, Białystok 1996

Pawełczak Marek, Kenia, Warszawa 2004

Totman Conrad, Historia Japonii, Kraków 2009

Zins Henryk, Historia Anglii, wyd.5, Wrocław 2009

Klasyki historiografii:

Ajzen Mieczysław, Polityka gospodarcza Lubeckiego (1821-1830), Warszawa 1932

Askenazy Szymon, Napoleon a Polska, Warszawa 1994

Czepulis – Rastenis Ryszarda, „Klasa umysłowa”: inteligencja Królestwa Polskiego 1832-1862, Warszawa 1973

Feldman Józef, Dzieje polskiej myśli politycznej 1864-1914, Warszawa 1991

Kieniewicz Stefan, Powstanie styczniowe, wyd.2, Warszawa 1983

Kucharzewski Jan, Epoka Mikołajewska, red. nauk. A.Szwarc, P.Wieczorkiewicz, wyd.1 powojenne, Warszawa 1998

Tokarz Waclaw, Wojna polsko-rosyjska 1830 i 1831, Warszawa 1993

Skowronek Jerzy, Sprzymierzeńcy narodów bałkańskich, Warszawa 1983